

GIZARTE ESKUBIDEEN DEFENTSAREN ALDE

Behean sinatzen dugun taldeok, Enplegu eta Ongizate Kontseilaritzak "Sarreren Berma Errentaren Dekretuaren Zirriborroan" eta "Etxebizitzaren Emate Osagarriaren Erregulatzailaren Dekretuan" proposatzen dituen erreformak gizarte politikan murrizketa suposatzen dutela eta hauen aurrean gure desadostasuna helarazi nahi diogu gizarteari.

Eusko Jaurlaritzak, bere burua aurrera hartzen badu ere, krisi egoera batean, gizarte-laguntzak beharrezkoagoak direnean, hain zuzen ere, berauek zorrotz murriztea erabaki du. Era berean, lotsa ematen digu krisialdi hau eragin zutenei ardurak exijitu ez eta gainera diru publikotik laguntza ematen zaiela ikusteak. Araudia enpleguaren aldeko gizarte-aurrerapena dela esaten badigute ere, bere ondorio bakarra gizarte-bazterketa gehitzea izango da. Gure ustez, neurri hauek arbitrarioak, bidegabekoak eta teknikoki eskasak dira. Diskriminazio eta desberdintasun handiagoa sortzen dute eta babes sistematik baliabide gutxien dituzten pertsonak kanporatzen dituzte. Hauek txirotasun egoera larriagoan bizi beharko dute eta ondorioz gizarte gatazka eta bazterketa egoerak gehituko dira, alde batetik eta bestetik, bizileku egoerak kaskartuko dira eta erroldatze eskubidea ematen duten alokairuak garestituko dira.

Neurri hauekin, Eusko Jaurlaritzak, krisitik eta berbaldi herrikoietatik etekina ateratzen duten beste administrazioen parean jartzen da. Eskubideen—murrizketa bizi izan badugu ere, arau honekin funtsezko pausu bat ematen da eta eskubideen inguruan lortutako adostasunak apurtzen dira.

Denoi erasaten digun murrizketa hauen aurka, hiritarrei mobilizatzeko deia egiten diegu. Gizarte-laguntzak eskatzea legez dagokigun eskubidea da eta babestu behar dugu, osasun publikoa edo pentsioak arriskuan ikusiko bagenitu babestuko genituzkeen moduan Prestazioak beste krisiak bizi izan dituzten gizon eta emakumeen ahaleginez lortutako eskubideak dira. Krisitik zerbait ikasi badugu zera izan da: laguntza horren beharrean edonor aurki daitekeela. Laguntza sozialak gure errealitatetik urrun sentitzen ditugun zenbait talderekin lotzea akatsa baino ez da. Urteetan zehar ikasi dugu edozein pertsona, bere jaioterria edo lan-egoera edozein izanda ere, eta are gehiago, krisi ekonomiko eta enplegu eskaseko kontestu batean, gizarte-prestazioa eskatzeko egoeran aurki daitekeela. Ez oinarritzko errenta jasotzen dutenenganako aurreiritzi ezkor eta funsgabeak ezta krisia ere izan daitezke gure eskubideak murrizteko aitzakia.

Bereziki ondorengo atzerakadak salatzen ditugu:

1.- Neurri honek neurritz kanpoko alokairuak ezin ordaindu eta ondorioz, etxebizitza berean bizi behar duten pertsonen aurka egingo du, alegia, gazteak, enplegu ezegonkorak dutenak edo banaketa bat dela eta bere etxea utzi behar izan dutenak. Hauetariko asko, prestaziorik gabe, etxebizitza egoera okerragoetan bizirautera derrigortuta egongo dira edo erroldatzeari buruz gezurrak esatera. Aurreko araudiak, etxe bakoitzeko logela kopuruan ezartzen zuen muga, muga horiek etxebizitzaren egoera hobetzeko baliagarritasunik duten ala ez frogatu ez badute ere.

2.- Gainera, ostatu/apopilotza kontratuak (gelak alokatzea) balio gabe geratuko dira, pertsona eta familia behartsuenak gehien erabiltzen duten era izanik.

3.- Lana kolokan dutenek 2 urte baino ez dute euren lan-sari kaskarragatik osagarriak lortuko eta gero gizarte-laguntza jasotzeko eskubide horiek kenduko dizkietela lan-kontratu ezegonkorak eta lan-sari miserableak izaten jarraitu arren. Orain arte gertatzen ez zena. Araudi berri honek lan eta familia kontziliazioaren aurka egiten du, ezin izango baita gizarte-laguntzak jaso eta menpekotasuna duten familiarrak zaintzeko lan-utzialdia hartu.

4.- Norbere kontura lan egiten duten langileek diru-sarreretan jeitsiera handia izaten badute ezin izango dute inongo prestaziorik eskatu errenta adierazpen berria egin arte, beraz, kasu batzutan ia urtebete itxaron beharko dute gizarte babesen bat lortzeko.

5.- Ondare xederako ondasun higigarriak kontuan hartzen dira (beraz, gizarte-laguntzak ezin jaso) Hauen artean aurkitzen dira: familiak erabili ezin dituen haiek, jabetza partitutakoak edo egiten oso zailak direnak. Adibidez, etxebizitza bat heredatzea ondasuntzat hartuko da, nahiz eta usufuktuan dagoelako ezin erabili.

6.- Etxebizitza batean sartzeko edo Osakidetzak betetzen ez duen arreta ordaintzeko laguntzen kopuruari mugak jartzen zaizkio.

Azkenik, gizarte-laguntzak gehien behar direnean murrizketak egitearen zentzugabekeria frogatzeko hona hemen datu batzuk:

- 128.201 pertsona daude lan-gabezia (65.085 gizon eta 63.116 emakume), lehengo urtean baino 27.564 gehiago, %27,39 igo dela esan nahi du. 48.000k ez dute inongo laguntzarik jasotzen (SISPE-INEM).

- 8900.000 lagun baino gehiagoren aurka egiten ari dira arauak, Eusko Jaurlaritzak egiten duen 2008ko Pobrezia eta Giza Desberdintasun Inkestaren arabera, EAeko biztanleriaren 21,6 %ak (hots, 463.000 lagun) nolabaiteko behar larria dauka (etxebizitza, jantzia, osasuna, elikadura zein hezkuntzako) eta horretaz gain, biztanleriaren beste 20,1 %ak (beste 430.000 lagun) hilabetea bukatzeko diru arazoak dituela adierazten zuen.

- 6.700 familia gizarte babesik gabe geratu dira Enplegu Kontseilaritzak eta Gizarte Gaiak behar beste diru ez daukatelako Gizarte Larritasuneko Laguntzen eskaerei erantzuteko. Gizarte bazterketak aurreikusteko ematen diren laguntzak. (Eusko Jaurlaritzako datua).

- 2009ko lehenengo seihilabetekoan Euskadiko Epaitegiek 661 eskaera jaso dituzte hipotekak burutzeko. Gehienak, 356, Bizkaian, 168 Gipuzkoan eta 138 Araban.

- Karitasera eta Janarien Bankura egindako eskaerak %40 igo dira. Gaur egun 35.000 pertsona elikatzen dira erakunde hauei esker.

Guzti honengatik, gizarte eskubideak murriztu beharrean ezean gehitzen dituen gizarte politika bat eskatzen dugu.

TALDE SINATZAILEAK:

ELA, LAB, STEE-EILAS, ESK, CGT y CNT.

Danok Lan (Galdakao), Argilan (Bilbo), Berri-Otxoak (Barakaldo) y Elkartzen.

SOS Racismo, Mujeres del Mundo, Asociación Colombia-Euskadi, ASEMA (Asociación de Senegaleses de Markina-Xemein), Mbolu Moye Doole.

Asociación Alavesa de Trabajo Social, Zuzen, red por la igualdad de derechos de Vitoria-Gasteiz, Foro R. P. de Gasteiz - C.V.X. (Comunidades de Vida Cristiana) de Gasteiz, Asamblea de Mujeres de Bizkaia, Asociación Mujeres en la Diversidad, Centro Asesor de la Mujer "Argitan", Coordinadora de Grupos de Bilbao la Vieja, San Francisco y Zabala, La Salle Iturburu Elkarte, Anitzak Ekimena.